

ברית ולבועה באר-למע (בראשית כא:כה-לד)

Treaty or Oath? (Gen. 21:22-34)

(כב) ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיקל שר-צבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר-אתה עשה:
 (כג) ועתה השבעה לי באלהים הנה אסתשקך לי ולניני ולנכדי כחסד אשר-עשיתי עמך תעשה עמדי ועם-ארץ
 אשר-גרתה בה: (כד) ויאמר אברהם אנכי אשבע: (כה) והזכח אברהם את-אבימלך על-אדות באר המים אשר גזלו
 עבדי אבימלך: (כו) ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי
 בלתי היום: (כז) ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך וכרתו שניהם ברית: (כח) ויצב אברהם את-שבע כבשת הצאן
 לבדה: (כט) ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה: (ל) ויאמר פי את-שבע
 כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את-הבאר הזאת: (לא) על-כן קרא למקום ההוא באר שבע פי
 שם נשבעו שניהם: (לב) וכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיקל שר-צבאו וישבו אל-ארץ פלשתים: (לג) ויטע
 אשל בבאר שבע ויקרא-שם בשם ה' אל עולם: (לד) ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:

22 And it came to pass at that time, that Abimelech and Phicol the captain of his host spoke unto Abraham, saying: 'God is with thee in all that thou doest. 23 Now therefore swear unto me here by God that thou wilt not deal falsely with me, nor with my son, nor with my son's son; but according to the kindness that I have done unto thee, thou shalt do unto me, and to the land wherein thou hast sojourned.' 24 And Abraham said: 'I will swear.' 25 And Abraham reproveth Abimelech because of the well of water, which Abimelech's servants had violently taken away. 26 And Abimelech said: 'I know not who hath done this thing; neither didst thou tell me, neither yet heard I of it, but to-day.' 27 And Abraham took sheep and oxen, and gave them unto Abimelech; and they two made a covenant. 28 And Abraham set seven ewe-lambs of the flock by themselves. 29 And Abimelech said unto Abraham: 'What mean these seven ewe-lambs which thou hast set by themselves?' 30 And he said: 'Verily, these seven ewe-lambs shalt thou take of my hand, that it may be a witness unto me, that I have digged this well.' 31 Wherefore that place was called Beer-sheba; because there they swore both of them. 32 So they made a covenant at Beer-sheba; and Abimelech rose up, and Phicol the captain of his host, and they returned into the land of the Philistines. 33 And Abraham planted a tamarisk-tree in Beer-sheba, and called there on the name of the LORD, the Everlasting God. 34 And Abraham sojourned in the land of the Philistines many days.

מבנה העלילה

a) Arriving in BeerSheva, requesting an oath

(כב) ויהי בַּעַת הַהוּא וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל שֵׁר־צָבָאוֹ אֶל־אֲבִרְהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכָל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה:

(כג) וְעַתָּה הַשְׁבַּע לִי בְּאֱלֹהִים הַנֶּה אֲסִתְּשָׁקֵךְ לִי וּלְנִינִי וּלְנִכְדֵי כַּחַסְדֵי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם־

הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גָּרְתָה בָּהּ:

b) Avraham commits to an oath

(כד) וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֲנֹכִי אֲשַׁבַּע:

c) The terms of the agreement

(כה) וְהִזְכִּיחַ אֲבִרְהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֲדוּת בְּיַד הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אַבְיִמֶלֶךְ: (כו) וַיֹּאמֶר

אַבְיִמֶלֶךְ לֹא יִדְעֵתִי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי

בְּלִתי הַיּוֹם: (כז) וַיִּקַּח אֲבִרְהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאַבְיִמֶלֶךְ וַיְכַרְתּוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית:

c) The procedural stage of the agreement

(כח) וַיִּצַב אֲבִרְהָם אֶת־שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת הַצֹּאן לְבִדָּהּ: (כט) וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־אֲבִרְהָם מַה הֵנָּה

שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבִדָּהּ: (ל) וַיֹּאמֶר בִּי אֶת־שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת תִּקַּח מִיָּדִי בְּעִבּוֹר

תַּהֲיִה־לִּי לְעֵדָה בִּי חֲפָרְתִי אֶת־הַבָּאָר הַזֹּאת:

b) The procedural stage of the agreement

(לא) עַל־יָדֶיךָ קָרָא לְמִקּוֹם הַהוּא בָּאָר שִׁבְעַת כִּי שֵׁם נִשְׁבַּעוּ שְׁנֵיהֶם:

a) Leaving Beersheva, agreement in hand

(לב) וַיְכַרְתּוּ בְרִית בְּבָאָר שִׁבְעַת וַיִּקַּם אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל שֵׁר־צָבָאוֹ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־הָאָרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

(לג) וַיִּטַּע אֶשְׁלָל בָּאָר שִׁבְעַת וַיִּקְרָא־שֵׁם בְּשֵׁם ה' אֵל עוֹלָם: (לד) וַיָּגֵר אֲבִרְהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: